

PRESENTACIÓ

Una vegada més, ens plau oferir-vos una nova edició de les actes de les trobades sobre història de la ciència i de la tècnica que la nostra Societat duu a terme puntualment cada dos anys. Aquesta vegada es tracta de la VIII Trobada, celebrada a l'illa de Mallorca entre el 18 i el 21 de novembre de 2004. En aquesta Trobada, entre comunicacions orals, pòsters i les habituals conferències a càrrec de diversos especialistes dels diferents àmbits de la disciplina, es van presentar una seixantena de treballs. Totes les presentacions de la Trobada van ser plenàries. Les comunicacions van agrupar-se en nou sessions: una de temàtica lliure, una altra de pòsters i set sessions específiques emmarcades en les àrees de: ciència i tècnica a les Illes Balears, medicina a la Corona d'Aragó, patrimoni científic i tècnic: instruments i museus, història de la tècnica, biologia, ciència i tècnica a l'època de Mateu Orfila, i ensenyament i història de la ciència.

Com en els precedents, el volum que avui teniu a les mans compleix una doble finalitat. D'una banda, es tracta, com ja hem apuntat, d'un recull dels treballs —conferències i comunicacions orals o pòsters— que els socis i altres historiadors de la disciplina van presentar en el decurs d'aquesta Trobada. D'altra banda, aquest és un volum que representa, sens dubte, la culminació material de tot el procés que ha comportat la preparació i l'organització de la Trobada. Pel que fa al contingut, en la primera part hi trobareu les conferències dels especialistes convidats; tot seguit, les comunicacions orals i els pòsters, ordenades per sessions.

No cal dir que ni la Trobada ni aquest volum no haurien estat possibles sense la col·laboració de moltes persones i institucions. A tots ells, que trobareu un per un a les pàgines finals, on consignem els membres dels diversos comitès responsables de la Trobada i tots els col·laboradors, volem expressar el nostre reconeixement.

Dintre del seu marc específic, les trobades són molt diverses i la vuitena, a Mallorca, es va caracteritzar per la seva itinerància. Les sessions van tenir lloc a les sales d'actes del monestir de Santa Maria de la Real, al Gran Hotel i a la Fundació Bartomeu March, de Palma; al Casal de Cultura Can Gelibert de Binissalem i al Casal de Cultura de Sóller. A més, entre els actes programats, vam tenir l'oportunitat de visitar la Biblioteca Moragues-Monlau, el Centre Oceanogràfic de Balears, el museu de la Fundació Bartomeu March i el castell de Bellver, a Palma; la Casa Museu Llorenç Villalonga i les bodegues vinícoles José Luis Ferrer, a Binissalem; i el Museu d'Història Natural, a Sóller. Per anar a Sóller, prenguérem el tren històric que l'uneix amb Palma. Agraïm a tots els seus responsables les facilitats que ens van donar.

Una sèrie d'entitats de les Illes han estat promotores de la VIII Trobada. Es tracta de la Societat Arqueològica Lul·liana, el Centre Oceanogràfic de Balears, el Col·legi Oficial de Químics de les Illes Balears, l'Institut Menorquí d'Estudis, la Maioricensis Schola Lullistica, la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, la Societat d'Història Natural

de les Illes Balears i, per descomptat, la Universitat de les Illes Balears. Bona part de l'èxit de la reunió es deu al seu compromís.

Hem de mencionar les institucions i empreses que ens han donat suport d'una o altra manera. Pel que fa a les universitats, destaquem la Universitat de les Illes Balears, la Universitat de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat Politècnica de València. Hem comptat des de fa anys amb l'ajut de la Diputació de Tarragona. Com altres vegades, el Museo del Turrón, de Xixona, al País Valencià, ens proporcionà el seu suport. Pel que fa a institucions mallorquines, mencionem l'Ajuntament de Binissalem, l'Ajuntament de Palma i l'Ajuntament de Sóller; la Caixa de Balears i La Caixa, delegació de Balears. Igualment hi contribuïren el Grup Humiclíma i la companyia GlaxoSmithKline.

Moltes persones ens van acollir i guiar en les visites efectuades i van tenir cura que les sessions es desenvolupessin normalment. La seva hospitalitat va contribuir, sens dubte, a la comoditat i calidesa de l'estada dels participants. A totes elles, moltes gràcies. Volem agrair, també, la tasca organitzativa i la diligència del comitè local, imprescindibles per a l'èxit de la Trobada. D'entre els seus membres, mereix una menció especial Francesc Bujosa, que ha presidit el comitè organitzador. Destaquem la tasca eficaç i diligent d'Isabel Moll, Miquel Marín i Joan March. Igualment, hem de mencionar Isabel Moreno, Pere Oliver, Guillem Pons, Anton Pujol, Àngel Terrón, Enric Tortosa i Josep Miquel Vidal. La seva tasca per impulsar la història de la ciència, de la tècnica i de la medicina és mereixedora del nostre reconeixement.

Amb aquestes noves actes, que s'afegeixen a les set anteriors, una sèrie que ja destaca, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica reforça el seu paper central en el panorama historiogràfic de la ciència i de la tècnica al nostre país. Una fita aconseguida, sens dubte, gràcies als socis i a totes aquelles persones i institucions que amb la força de la feina perseverant ho fan possible.

Josep Batlló Ortiz
Jordi Ferran Boleda
Mercè Piqueras Carrasco